T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 411
KARAR NO : 2014 / 630
KARAR TR : 02.06.2014

ÖZET: Davacı sigorta şirketince sigortalanan aracın davalı Belediyece işletilen Eminönü Katlı Otoparkı'nda park edildikten sonra yağan yağmur sularının otoparka dolması sonucu araçta meydana gelen hasarı ödeyen sigorta şirketince, uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. Sigorta A.Ş.
Vekili : Av.A.G.H.
Davalı : Fatih Belediye Başkanlığı
Vekili : Av.H.K.A.

O L A Y : Davacı şirket vekili, dava dilekçesinde özetle; davacı sigorta şirketi tarafından kasko sigortası ile teminat altına alınan 34……. plakalı aracın 18.05.2012 tarihinde Eminönü Katlı Otoparkı'na park edildikten sonra yağan yağmur sularının otoparka dolması neticesinde ağır hasara uğraması nedeniyle pert-total işlemine tabi tutulduğunu, sigortalıya toplam 22.239,00 TL hasar bedeli ödendiğini, dava konusu hasardan davalı belediyenin sorumlu olduğunu belirterek; fazlaya dair haklarını saklı tutarak 22.239,00 TL tazminatın sigortalıya ödeme tarihi olan 04.07.2012 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

Davalı idare vekili süresinde verdiği cevap dilekçesinde; zararın meydana geldiği otoparkın Halktaş A.Ş. tarafından işletilmesi nedeniyle davanın husumetten reddinin gerekmesinin yanı sıra idarenin hizmet kusuru esasına dayanan davada idari yargının görevli olduğunu öne sürerek görev itirazında bulunulmuştur.

İSTANBUL 18. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 12.12.2013 gün ve E:2013/157 sayılı kararı ile, davalı vekilinin yargı yolu itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı İdare vekilince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine, dilekçe ve ekleri Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "…Anayasanın 125'inci maddesinde, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararları ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2 nci maddesinin 1'inci bendinde; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Görüldüğü üzere; İdare Hukuku kuralları içinde, kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla, kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar sebebiyle açılan davaların görüm ve çözümü İdari Yargının görev alanında bulunmaktadır.

İdarenin yürütmekle yükümlü olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanan hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi (eylemsizlik) hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

Olayda, davacı kasko şirketince, 7878947 nolu Kasko Sigorta Poliçesi ile sigorta teminatı altına

alman 34 FB 6460 plaka sayılı aracın 18.05.2012 tarihinde davalı Belediyeye ait Eminönü Katlı Otoparkında park edildikten sonra yağan yağmur sularının otoparka dolması sonucu araçta hasar meydana gelmesinde kamu hizmetini yürütmekle yükümlü kılınan kamu kuruluşu tarafından, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin belirlenmesi gerekmektedir.

Buna göre, davacı tarafından sigorta edilerek teminat altına alınan araçta meydana gelen hasar nedeniyle oluşan zararda idarenin hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetimi 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2'inci maddesi uyarınca idari yargı yerlerine aittir…" gerekçesiyle; 2247 sayılı Kanunun, 10'uncu maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: "…34 FB 6460 plaka sayılı aracın 18.5.2012 tarihinde davalı Belediyenin alt kiracıya devrettiği Eminönü Katlı Otoparkında park edildikten sonra yağan yağmur sularının otoparka dolması sonucu araçta hasar meydana gelmesinde, davalı idarenin denetim ve gözetim sorumluluğundan kaynaklanan, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin belirlenmesi gerekmektedir.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon idaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında kanunun 1. maddesi "(Değişik madde: 07/02/1983 - KHK 56/1 md.; Aynen kabul: 23/05/1984 -3009/1 md.) İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmek üzere İstanbul Su ve Kanalizasyon idaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur./ İstanbul Su ve Kanalizasyon idaresi Genel Müdürlüğü bu Kanunda ISKI olarak anılır. /Genel Müdürlüğün hizmeti, İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin görev alanı ile sınırlıdır. Ancak, şehrin yararlandığı su kaynaklarının korunmasına ilişkin hizmetler, büyük şehir belediye sınırları dışında da olsa bu kuruluş tarafından yürütülür. Ayrıca içişleri ile Bayındırlık ve Iskan bakanlıklarının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu anasistem ile ilgili başka belediye ve köylerin su ve kanalizasyon işlerini de bu Genel Müdürlüğe verebilir./ İstanbul Su ve Kanalizasyon idaresi, İstanbul Büyük Şehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluştur. ISKI personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir." hükmüne; Ek 5. maddesinde ise bu kanunun diğer Büyükşehir Belediyelerinde 'de uygulanacağı hükmüne yer vermektedir

Yüksek Yargıtay 4. Hukuk Dairesi 2008/4870 E, 2008/9114 K. sayılı kararında da atıf yapılan 11.2.1959 günlü ve 17/15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararının L bendinde açıkça belirtildiği gibi, bir kamu kurumu tarafından verilen kararlar üzerine plan ve projesine göre bir yol yapılması dolayısıyla evinin duvarı yıkılan veya bodrum katını sel basan, bir su tesisi yapılması neticesinde tarlasındaki sular çekilip ağaçları ve mahsulleri kuruyan veya tarlası artık ekin ekilemez hale gelen yahut tarlasının kenarından geçen derenin kuruması yüzünden tarlası susuz kalan veya su tesisinin bozukluğu yahut bakımındaki ihmal yüzünden tarlasını sular basıp bu suların getirdiği kumlardan dolayı tarlası artık ekin ekilemeyecek duruma düşen kimsenin uğradığı zararlar gibi zararlar idari kararın ve fiilin neticesinde meydana gelen zararlardır. Zira bir kamu kurumunun görevlerinden olan bir işi yapmayı kararlaştırması idari bir karar olduğu gibi, bu kararı yerine getirmek üzere plan ve projeler yapıp o plan ve projeler gereğince işi görmesi de kararın neticesi olan birer idari eylemdir. O halde sözü edilen kararda örnek olarak belirtilen bu eylemlerden doğan zararların ödettirilmesi istekleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesi hükmünce bir tam yargı davasıdır ve bu davalara bakmaya idari yargı yeri görevlidir…" gerekçesi ile, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan 2013/157 esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği şeklinde görüş bildirilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Ertuğrul ARSLANOĞLU, Ayhan Akarsu ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 02.06.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Yasa'nın 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcılığı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı

anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı sigorta şirketince sigortalanan aracın 18.05.2012 tarihinde Eminönü Katlı Otoparkı'nda park edildikten sonra yağan yağmur sularının otoparka dolması sonucu araçta meydana gelen hasarı ödeyen sigorta şirketince, zararın idarece giderilmesi istemiyle açılan rucüen tazminat davasıdır.

13.7.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 3.7.2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 14.maddesinde; " Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000' i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.(...)" hükmüne yer verilmiş; "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15. maddesinin (e) bendinde de, atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak ve bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek, belediyenin yetkileri arasında gösterilmiştir.

Yine aynı Kanunun "Şirket Kurulması" başlıklı 70. maddesinde; 'Belediye kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usûllere göre şirket kurabilir." denilmiştir.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projenin hukuka aykırı olduğu nedeniyle iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak davalar ile idarenin aynı plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak davaların görüm ve çözümünün, iptal ve tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; Eminönü Katlı Otoparkı'nın Eminönü Hizmet Vakfı tarafından Halktaş Fatih Belediyesi İnşaat Akaryakıt Temizlik Eğitim Otopark İşletmeciliği İç ve Dış Ticaret A.Ş.'ne 01.02.2011 tarihinde 3 yıllığına kiralandığı, 18.05.2012 tarihinde Eminönü Katlı Otoparkında, davacı sigorta şirketince sigorta edilen 34 FB 6460 plakalı aracın otoparkta park halinde iken yağan yağmur suları nedeniyle ağır hasara uğraması nedeniyle pert-total işlemine tabi tutulduğundan hasarın davacı şirket tarafından karşılandığı, meydana gelen zararın rucüen tazmini için bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Davacı sigorta şirketince sigortalanan aracın, 1993 yılında Fatih Belediyesi bünyesinde kurulan Halktaş Fatih Belediyesi İnşaat Akaryakıt Temizlik Eğitim Otopark İşletmeciliği İç ve Dış Ticaret A.Ş. tarafından işletilen Eminönü Katlı Otoparkı'nda park halinde iken zarar gördüğü konusunda tereddüt bulunmamaktadır.

Bu durumda, davacının iddiası dikkate alınarak, belediyenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eyleminden doğan zararın giderilmesine yönelik olarak dava açıldığının kabulü gerekir.

Kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin; hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde "idari dava türleri" arasında sayılan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, idari yargı yerlerince yapılacağı

açıktır.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, Davalı Fatih Belediyesi vekilinin görev itirazının İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesince reddine ilişkin 12.12.2013 gün ve E:2013/157 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ İLE, Davalı Fatih Belediyesi vekilinin görev itirazının İstanbul 18. Asliye Hukuk Mahkemesince reddine ilişkin 12.12.2013 gün ve E:2013/157 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 02.06.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Ertuğrul	Ayhan	Mehmet
ARSLANOĞLU	AKARSU	AKBULUT